

הערכת תרומתם של קורסים באקדמיה המשלבים את תחום המש"ה

(נלמדו ב- תשע"ט)

ניתוח שאלוני משוב

מוגש על ידי מכלול
יחידת הערכה ומחקר
קרן שלם

מכלול - יחידת הערכה ומחקר
קרן שלם לפיתוח שירותים לאדם עם
מוגבלות שכלית התפתחותית
ברשויות המקומיות

חוקרת ראשית: ד"ר עדי לוי-ורד
רכזת מחקר: גב' נגה חן

שותפות ההערכה:
גב' תמנע גבאי-מרקביץ', קרן שלם
גב' שרון גנות, קרן שלם

ינואר 2020

קרן שלם/2019/234

תוכן עניינים

3.....	הקדמה
4.....	מדגם המשיבים
5.....	ממצאי כלל הקורסים
5.....	1. סיבות לבחירת הקורס
5.....	2. התרשמות כללית מהקורס
6.....	3. המידה בה הקורס עורר עניין להמשיך ללמוד או לעסוק בתחום המש"ה
6.....	4. המידה בה חשוב ללמוד קורסים בנושא מש"ה
7.....	5. מידת שביעות הרצון מהקורס ותכניו
8.....	6. שינוי עמדות כלפי מש"ה

הקדמה

בדו"ח הממצאים הבא, מובאים ומוצגים ממצאי הערכת שביעות הרצון ובחינת השינוי בעמדות כלפי אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית בקרב סטודנטים לאחר השתתפותם בקורסים בתחום המוגבלות השכלית התפתחותית בשנה"ל תשע"ט במסגרות אקדמיות שונות.

בדו"ח ממצאי הערכה זו יוצגו הממצאים הכמותיים הכלליים של כלל משתתפי הקורסים שהתקבלו בשנה"ל תשע"ט.

יחד עם זאת, הממצאים הכמותיים והאיכותניים הנוגעים לכל אחד מהקורסים בנפרד לא יוצגו במסגרת פרסום דו"ח זה, בשל אי הרצון להפיץ נתונים המשויכים למוסד אקדמי כזה או אחר והנכונות לשמור על אנונימיות.

מדגם המשיבים

הממצאים נאספו ממדגם של 8 מתוך 18 קורסים אקדמאיים בתחום המש"ה שהתקיימו במהלך שנה"ל תשע"ט בתמיכתה של קרן שלם. סה"כ השיבו 210 סטודנטים על משובים בנוגע לתרומת הקורסים, מתוכם כמחצית השיבו כי עבדו בעבר או עובדים כיום עם אוכלוסיית המש"ה. בלוח 1 ניתן לראות את רשימת המוסדות והקורסים שנבחרו להערכה, מספר המשיבים בכל קורס וכמות המשיבים אשר עובדים/עבדו עם אוכלוסיית המש"ה.

לוח 1: התפלגות המשיבים בקורסים האקדמאיים בשנת תשע"ט

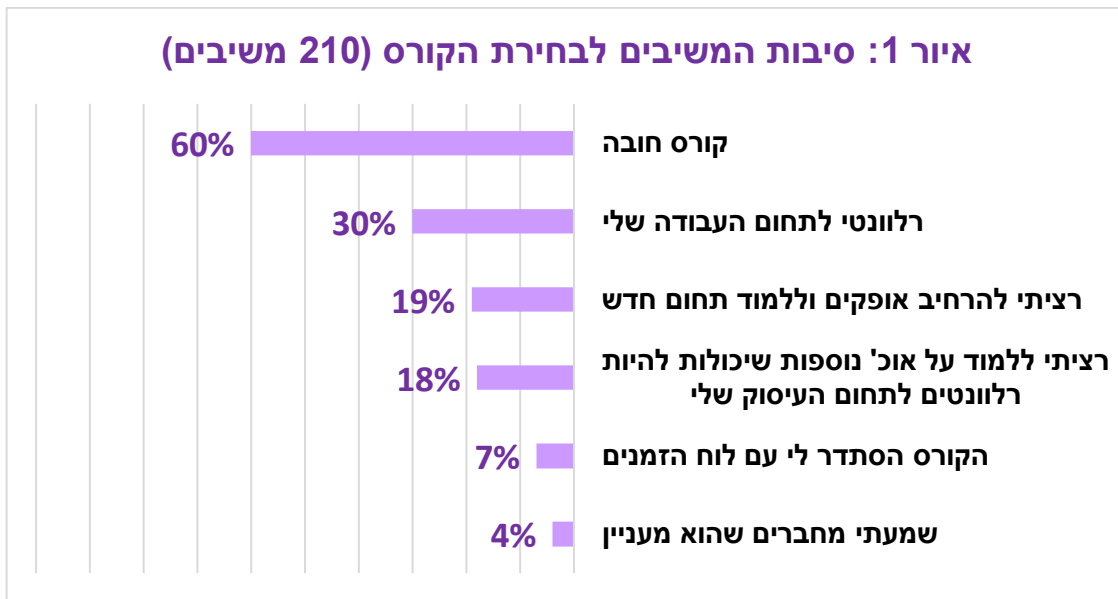
שם המוסד האקדמאי ושם הקורס	מספר משיבים	עובדים/עבדו עם אוכלוסיית מש"ה
1 מכללת גבעת וושינגטון- האדם עם מש"ה ומשפחתו	37	17
2 אוניברסיטת אריאל בשומרון- תסמונות התפתחותיות	49	9
3 אוניברסיטת בן גוריון- חינוך פיננסי בדרך לעצמאות (כלכלה לכולם)	16	3
4 אוניברסיטת בר אילן- מעבר לקול, הכשרת מנחים לשילוב שוויוני במוזיקה	11	7
5 מכללת אחווה - קורס מקוון- הנגשת מידע לאנשים עם מש"ה ¹	12	5
6 אוניברסיטת תל אביב- מוגבלות בבגרות	49	35
7 סמינר חרדי תפארת החיים אשדוד- סגור עצמי	23	20
8 הקריה האקדמית אונ- פיתוח ועיצוב שירותים לאנשים עם מש"ה בחברה הערבית	13	5
סה"כ	210	101 (48%)

¹ בקורס המקוון 'הנגשת מידע לאנשים עם מש"ה' התקבלו בנוסף למשובים 14 רפלקציות שעלו מהסטודנטים שלקחו חלק בקורס זה, משום שחלק מהשאלות שהופיעו בשאלון לא היו רלוונטיות לקורס שניתן בפורמט מקוון.

מצאי כלל הקורסים

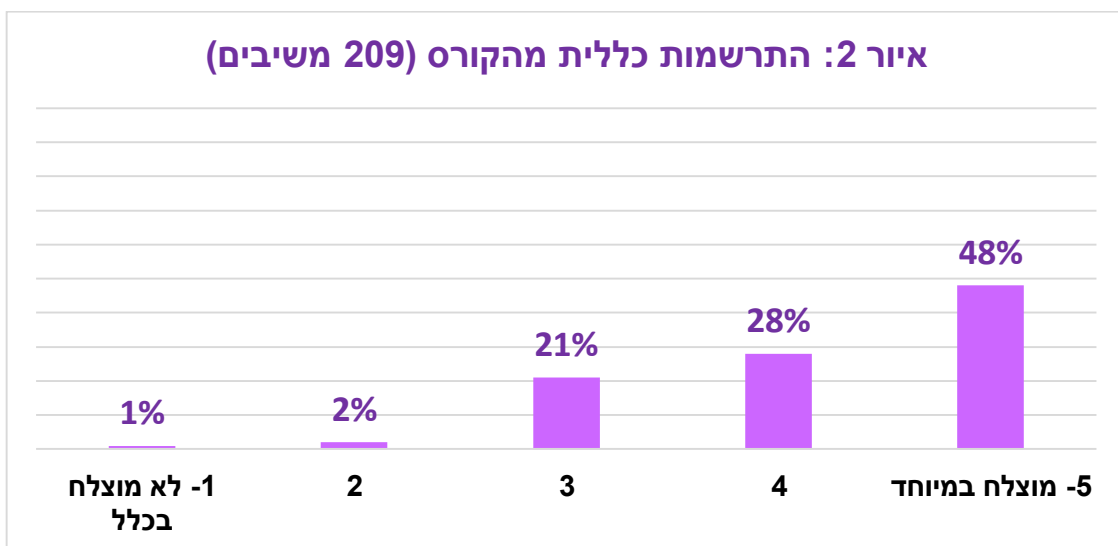
1. סיבות לבחירת הקורס

ראשית, נשאלו המשיבים מה היו הסיבות לבחירה בקורס. באיור 1 ניתן לראות את התפלגות בחירות המשיבים (ניתן היה לסמן יותר מתשובה אחת).

2. התרשמות כללית מהקורס

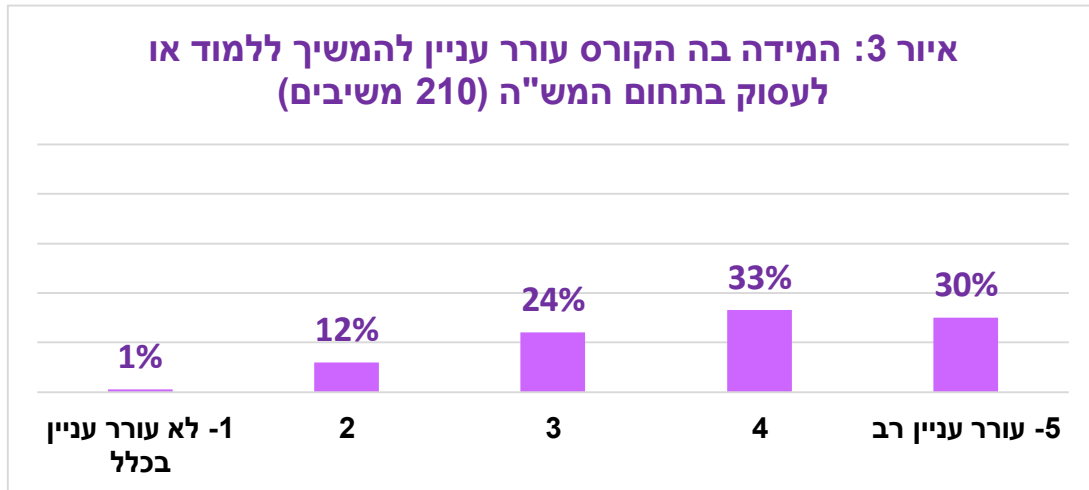
המשיבים התבקשו לדרג את התרשמותם הכללית מהקורס מ-1 (לא מוצלח בכלל) ועד 5 (מוצלח במיוחד). באיור 2 ניתן לראות את התפלגות הדירוגים בנוגע לשאלה זו.

כפי שניתן לראות באיור 2, כמחצית מהמשיבים התרשמו מהקורס כמוצלח במיוחד. ממוצע (וס"ת) הדירוגים שהתקבל הינו: 4.2 (0.9).

3. המידה בה הקורס עורר עניין להמשיך ללמוד או לעסוק בתחום המש"ה

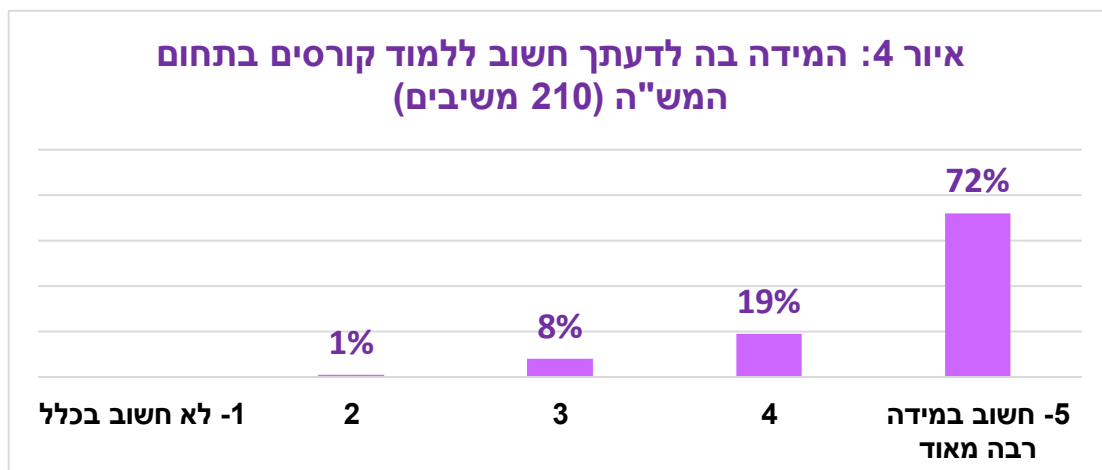
המשיבים התבקשו לדרג את המידה בה הקורס עורר בהם עניין להמשיך ללמוד או לעסוק בתחום המש"ה, מ-1 (לא עורר עניין בכלל) ועד 5 (עורר עניין רב). באיור 3 ניתן לראות את התפלגות הדירוגים בנוגע לשאלה זו.

כפי שניתן לראות באיור 3, בעקבות הקורס, כשליש מהמשיבים מצאו עניין רב להמשיך ללמוד או לעסוק בתחום המש"ה. ממוצע (וס"ת) הדירוגים שהתקבל הינו: 3.8 (1.0).

4. המידה בה חשוב ללמוד קורסים בנושא מש"ה

המשיבים התבקשו לדרג את המידה בה חשוב לדעתם ללמוד קורסים בנושא מוגבלות שכלית, מ-1 (לא חשוב בכלל) ועד 5 (חשוב במידה רבה מאוד). באיור 4 ניתן לראות את התפלגות הדירוגים בנוגע לשאלה זו.

כפי שניתן לראות באיור 4, כ-72% מהמשיבים חשבו כי חשוב במידה רבה מאוד ללמוד קורסים בתחום המוגבלות השכלית. ממוצע (וס"ת) הדירוגים שהתקבל הינו: 4.6 (0.6).

5. מידת שביעות הרצון מהקורס ותכניו

המשיבים התבקשו לדרג היגדים הנגעו למידת שביעות רצונם מהקורס, מ-1 (במידה מועטה) ועד 3 (במידה רבה). בלוח 2, ניתן לראות את התפלגות אחוזי הדירוגים של כלל המשיבים וכן את ממוצע (וס"ת) דירוגיהם.

לוח 2: מידת שביעות הרצון מהקורס- התפלגות דירוגי המשיבים

(208-209 משיבים)

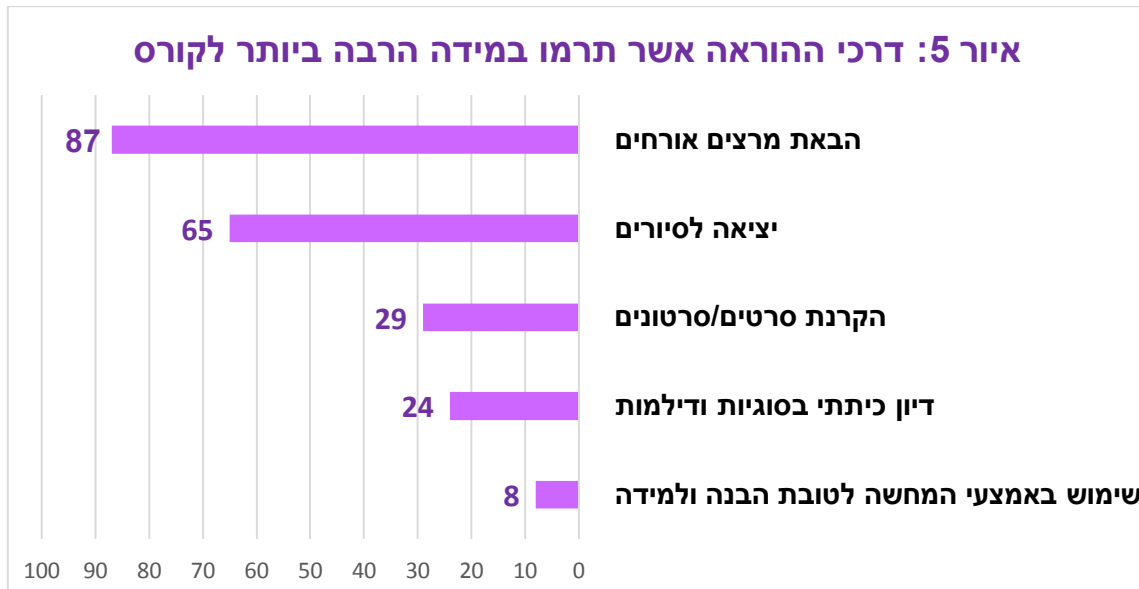
ממוצע (וס"ת)	-3 במידה רבה	-2 במידה בינונית	-1 במידה מועטה	
2.4 (0.7)	51%	39%	10%	הקורס תאם את הציפיות שלי
2.6 (0.6)	62%	31%	7%	הקורס היה מתוכנן ומאורגן כהלכה
2.6 (0.6)	63%	32%	5%	הקורס הקנה ידע משמעותי בנושא הנלמד
2.3 (0.7)	46%	39%	15%	הקורס הקנה כלים להמשך למידה עצמאית בתחום
2.5 (0.5)	56%	35%	9%	סה"כ הממוצעים

כמו כן, התבקשו המשיבים לדרג עד כמה השתמש המרצה בדרכי ההוראה השונות, מ-1 (במידה מועטה) ועד 3 (במידה רבה). בלוח 3, ניתן לראות את התפלגות אחוזי הדירוגים של כלל המשיבים וכן את ממוצע (וס"ת) דירוגיהם (תשובות המשתתפים בקורס המקוון לא הוכנסו לשאלה זו).

לוח 3: מידת השימוש בדרכי ההוראה השונות

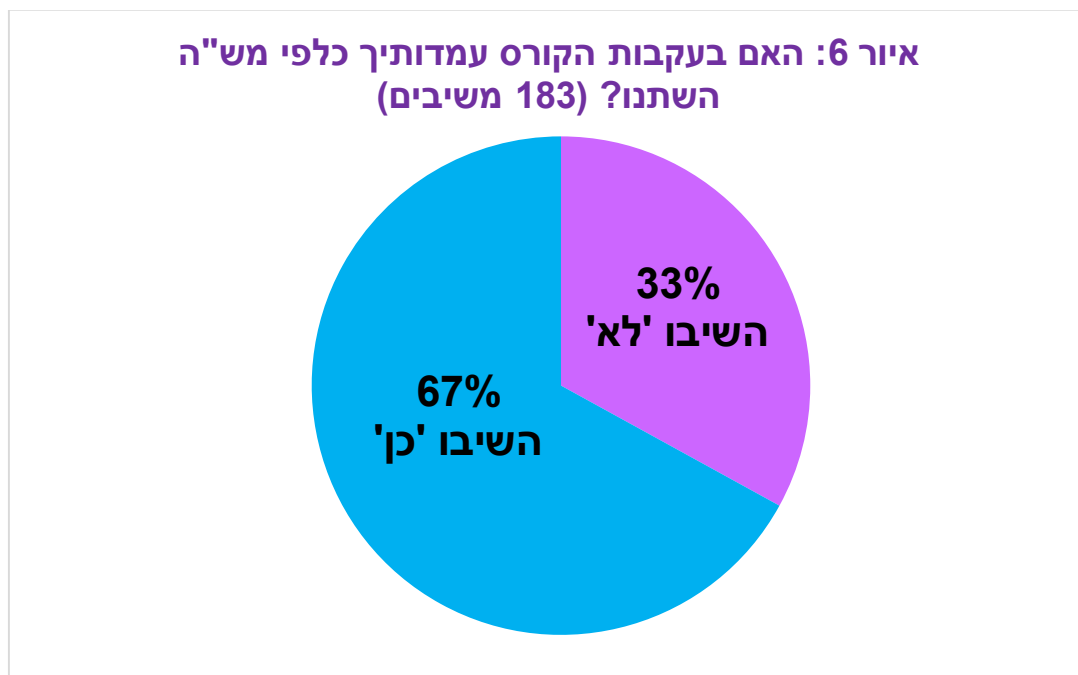
ממוצע (וס"ת)	-3 במידה רבה	-2 במידה בינונית	-1 במידה מועטה	
2.7 (0.7)	78%	12%	10%	הבאת מרצים אורחים (N=207)
2.3 (0.8)	55%	21%	24%	יציאה לסיורים (N=201)
2.3 (0.7)	45%	38%	17%	הקרנת סרטים/סרטונים (N=205)
2.4 (0.7)	49%	37%	14%	שימוש באמצעי המחשה לטובת הבנה ולמידה (N=205)
2.3 (0.8)	54%	24%	22%	דיון כיתתי בסוגיות ודילמות (N=206)
2.4 (0.4)	56%	27%	17%	סה"כ הממוצעים

בנוסף, התבקשו המשיבים לכתוב איזו מבין דרכי ההוראה הללו תרמה במידה הרבה ביותר לקורס? 193 משיבים התייחסו לשאלה זו. באיור 5 ניתן לראות את התפלגות ההשבה על שאלה זאת (חלק מהמשיבים ציינו יותר מדרך הוראה אחת).

6. שינוי עמדות כלפי מש"ה

המשיבים התבקשו להשיב 'כן/לא' לגבי השאלה "האם בעקבות הקורס את/חש/ה שעמדותיך כלפי אנשים עם מוגבלות שכלית השתנו?". 183 משיבים ענו על שאלה זאת ואת התפלגות תשובותיהם ניתן לראות באיור 6.

בנוסף, המשיבים התבקשו להשיב 'כן/לא' לגביי השאלה "האם הקורס הגביר את המוכנות, הרצון או תחושת המסוגלות שלך לעבוד עם אנשים בעלי מוגבלות שכלית?". 188 משיבים ענו על שאלה זאת ואת התפלגות תשובותיהם ניתן לראות באיור 7.

